



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2011-05-04
Meddelad i Linköping

Mål nr
2294-11
Enhet 2

SÖKANDE

Toshiba Tec Nordic AB, 556091-2106
Box 1488
171 28 Solna

Ombud: Advokat Pernilla Norman
Lindskog Malmström Advokatbyrå KB
Box 27707
115 91 Stockholm

MOTPART

Eskilstuna kommun m.fl., se bilaga 1
631 86 Eskilstuna

Ombud: Li Sjökvist
SKL Kommentus AB
117 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU
och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi,
transporter och posttjänster, LUF

KONKURRENSVERKET	
2011-05-05	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att utvärderingen av lämnade anbud ska göras om varvid anbudet från Toshiba Tec Nordic AB ska beaktas.

Dok.Id 45547

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 10 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	--

BAKGRUND

SKL Kommentus AB genomför för 89 upphandlande myndigheters och bolags räkning en upphandling avseende skrivare och kopiatorer. Upphandlingen är benämnd Skrivare & Kopiatorer 2010 (projektnummer 10074). Sista dag att inkomma med anbud var den 28 juni 2010. Öppet förfarande har tillämpats. Upphandlingen är uppdelad i sex geografiska regioner och anbud kan lämnas på en, flera eller samtliga regioner. Vad avser regionerna 1-4 och 6 kommer ramavtal ingås med högst fem leverantörer. För region fem kommer ramavtal att ingås med en leverantör. Enligt tilldelningsbeslut den 1 oktober 2010 beslutade de upphandlande myndigheterna och bolagen (nedan benämnda myndigheterna) genom SKL Kommentus AB att ingå ramavtal med fem leverantörer. Toshiba Tec Nordic AB (bolaget) antogs som leverantör för regionerna 1-4 och 6.

Xerox Sverige AB (Xerox) och Canon Svenska Aktiebolag (Canon) ansökte om överprövning av upphandlingen. Myndigheterna har efter det att målen anhängiggjorts vid förvaltningsrätten omprövat tidigare meddelat tilldelningsbeslut och ersatt det med ett nytt (tilldelningsbeslut 2). Bolaget uteslöts härvid från upphandlingen. Bolaget ansökte om överprövning av tilldelningsbeslut 2.

Förvaltningsrätten har genom domar den 17 december 2010 i mål nr 8322-10 m.fl. och 8449-10 m.fl. bifallit Xerox och Canons ansökningar och förordnat att upphandlingen dels ska rättas och dels ska göras om. Bolagets ansökan avvisades genom beslut samma dag i mål nr 10107-10. Som skäl för beslutet angavs att ändamålet med bolagets ansökan hade förfallit, eftersom nämnda domar medförde att tilldelningsbeslut 2 skulle ersättas av ett nytt tilldelningsbeslut. På talan av myndigheterna upphävde Kammarrätten i Jönköping domarna genom beslut den 29 mars 2011 (mål nr 21--37-11 och 153-170-11). Målen visades åter till förvaltningsrätten för pröv-

ning bl.a. av om det förelegat saklig grund för myndigheterna att ompröva det först fattade tilldelningsbeslutet.

Bolaget ansöker om överprövning av tilldelningsbeslut 2 och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska undanröja sitt beslut av den 17 december 2010 i mål nr 10107-10 (avvisningsbeslutet), eftersom Kammarrättens domar innebär att grunden för beslutet inte längre föreligger. Förvaltningsrätten ska därvid återuppta bolagets överprövningsansökan. I andra hand yrkas att Kammarrättens domar får till följd att avvisningsbeslutet ska anses som en nullitet, vilket får till följd att bolagets överprövningsansökan ska beaktas i förvaltningsrättens förnyade prövning. I tredje hand yrkas att bolagets senaste skrivelse ska ses som en ny överprövningsansökan av upphandlingen, varvid bolaget yrkar upphandlingen ska rättas på det sättet att bolagets anbud tas med till utvärdering.

YRKANDEN OCH GRUNDER

Bolaget anför bl.a. följande.

Grunden för bolagets första och andrahandsyrkande är att förvaltningsrätten i avvisningsbeslutet avvisade bolagets överprövningsansökan med motiveringen att *“det tilldelningsbeslut i vilket anges att bolaget inte längre är antaget som leverantör kommer därmed att ersättas av ett nytt tilldelningsbeslut”* till följd av förvaltningsrättens avgöranden i två andra överprövningar i samma upphandling. Eftersom kammarrätten uttryckligen i sina domar säger att förvaltningsrätten nu, i sin förnyade prövning av upphandlingen, ska beakta och pröva tilldelningsbeslut 2, kommer förvaltningsrättens avgöranden att få rättsverkan också för bolaget. Det innebär att den grund på vilken förvaltningsrätten avvisade bolagets överprövningsansökan numer har fallit. Grund föreligger därmed för förvaltningsrätten att i första hand anse att kammarrättens domar innebär att avvisningsbeslutet ska undanröjas och i andra hand anse att avvisningsbeslutet

ska betraktas som en nullitet. Grunden för bolagets tredjehandsyrkande är att myndigheterna har handlat i strid med LOU genom att i tilldelningsbeslut 2 ha diskvalificerat bolagets anbud och inte tagit med detta till utvärdering, trots att bolaget uppfyller samtliga i upphandlingen uppställda skallkrav. För det fall förvaltningsrätten, enligt bolagets tredjehandsyrkande, anser det vara fråga om en ny överprövningsansökan åberopar bolaget det som anförs i bolagets tidigare överprövningsansökan av den 16 december 2010.

Avseende typkonfiguration 4 uppställs i förfrågningsunderlaget ett skallkrav att offererade maskiner ska ha dokumentmatare med 50 arks kapacitet. Den av bolaget offererade produkten (eS 355) uppfyller kravet, vilket också myndigheterna fann i den skallkravsprövning som föregick det första tilldelningsbeslutet. I tilldelningsbeslut 2 påstår myndigheterna att den av bolaget offererade produkten inte uppfyller skallkravet om "*dokumentmatare 100 ark*". Detta är felaktigt. Dels har i förfrågningsunderlaget inte uppställts något sådant skallkrav, dels uppfyller den av bolaget offererade produkten det skallkrav som faktiskt har uppställts i förfrågningsunderlaget. I det produktblad som bolaget har bifogat anbudet anges "*Dokumentmatare RADF — MR-3022, 100 arks kapacitet...*" som tillval. Maskiner av den här typen är i sitt grundutförande helt rena och konfigureras efter kundens behov med exempelvis dokumentmatare, efterbehandling och pappersmagasin. Det sker alltså alltid en konfiguration. Kunden väljer vilka funktioner man vill "plocka på maskinen", ungefär på samma sätt som man gör när man köper en bil. I den förevarande upphandlingen har "kunden" (dvs myndigheterna) genom att formulera ett skallkrav i förfrågningsunderlaget bestämt sig att dokumentmataren med 50 arks kapacitet skulle ingå. Bolaget har konfigurerat ihop den maskin i sitt sortiment som på bästa sätt uppfyller skallkraven och offererat denna. Bolagets offererade maskin uppfyller och till och med överstiger kravet. I anbudet anges att maskinen är prissatt *inklusive* dokumentmataren. Bolaget har också i e-postmeddelande den 16 november, dvs *före* myndigheterna fattade det andra, felaktiga till-

delningsbeslutet, på fråga från myndigheterna bekräftat att man uppfyller skallkravet. Trots att skallkravsuppfyllelsen har bekräftats av bolaget har myndigheterna i tilldelningsbeslutet bortsett från detta och utan att ytterligare kommunicera med bolaget, diskvalificerat bolagets anbud. Att myndigheterna har diskvalificerat bolagets anbud baserat på standardmaskinen och inte den offererade maskinens funktion innebär att myndigheterna i upphandlingen har prövat något *annat* än bolagets anbud, vilket strider mot LOU:s grundläggande principer i 1 kap 9 § om transparens, förutsebarhet, likabehandling, icke-diskriminering, objektivitet och proportionalitet. Eftersom bolagets anbud uppfyller samtliga i förfrågningsunderlaget uppställda skallkrav ska anbudet tas med till utvärdering, varvid bolaget ska tilldelas avtal på sätt som skedde i det först fattade tilldelningsbeslutet.

Av kravspecifikationen punkten 2.2.1 *Prissättning* framgår att myndigheterna redan när man tog fram förfrågningsunderlaget kände till att offererade maskiner skulle komma att konfigureras för att uppfylla de i förfrågningsunderlaget uppställda skallkraven. I punkten anges "*offererade priser skall inkludera samtliga ställda skall-krav samt de bör-krav som anbudsgivare besvarar med Ja*". Det är därmed tydligt att även myndigheterna har tänkt sig att anbudsgivarna "plockar ihop" maskinerna de offererar och att man ska lämna ett totalpris för den "ihopplockade" (konfigurerade) maskinen. Anbudsgivare tar inte fram ett särskilt produktblad för varje upphandling. Huruvida en funktion ingår i grundutförandet eller är tillval i ett produktblad, har därmed inte någonting med att göra hur den produkten offereras i en enskild upphandling. Produktbladet beskriver endast möjligheterna.

Myndigheternas upphandling, i strid med LOU och upphandlingsrätten i övrigt har lett till att bolaget har lidit skada. De volymer som bolaget riskerar att gå miste om genom myndigheterna felaktiga tilldelningsbeslut medför att skadan är betydande. Den skada som bolaget riskerar att lida genom myndigheternas brott mot LOU och upphandlingsrätten i övrigt kan för-

hindras genom förvaltningsrättens förordnande att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse vidtagits.

Myndigheterna motsätter sig bifall till bolagets yrkande och anför bl.a. följande.

Bolaget hade enligt det först fattade tilldelningsbeslutet antagits som leverantör för regionerna 1-4 och 6, där avrop sker genom förnyad konkurrensutsättning. Detta tilldelningsbeslut var tyvärr felaktigt, eftersom bolaget vid en närmare granskning inte uppfyllde samtliga skallkrav. När myndigheterna uppmärksammade detta fattades ett nytt tilldelningsbeslut, tilldelningsbeslut 2, där bolaget inte längre är antagen som leverantör. Bolagets yrkande om rättelse skulle innebära att upphandlande myndigheter tvingas anta en leverantör som inte uppfyller samtliga uppställda skallkrav i upphandlingen. Bolagets yrkande bestrids därför.

För att utvärdera anbuderna har upphandlande myndighet tagit fram åtta olika modeller, så kallade typkonfigurationer, av skrivare och kopiatorer. Dessa typkonfigurationer har olika funktionskrav. Ett skallkrav för typkonfiguration 4 var att det skulle finnas en dokumentmatare som klarar minst 50 ark. Myndigheterna har ställt krav på att produktblad för respektive typkonfiguration ska bifogas anbudet i syfte att styrka att funktionskraven uppfylls. Dessa produktblad används för att jämföra svaren i anbuderna med de tekniskt uppställda funktionskraven. Bolaget har offererat modell e-studio355 för typkonfiguration 4. Av produktbladet framgår emellertid att dokumentmataren utgör ett tillval. Tillval innebär en extra kostnad och av bolagets anbud framgår inte vad detta tillval kostar eller om det ingår i totalpriset. Därmed uppfyller inte bolaget samtliga uppställda skallkrav i upphandlingen.

Bolaget gör liknelsen vid ett bilköp där en kund kan önska olika tillval. Exemplet är bra, eftersom det illustrerar det faktum att för varje tillval till-

kommer en kostnad. Kunden gör en övervägning om tillvalet är värt den extra kostnaden. Om kunden som ska köpa en bil ges ett pris exklusive alla tillval kan kunden därefter lägga till olika tillval. Därmed ökar totalpriset för bilinköpet. Priset för bilen kan också anges inklusive alla tillval och om kunden tycker att priset är för högt kan kunden välja att ta bort tillval - och därmed kostnaden - vilket gör att totalpriset blir lägre. Typkonfigurationerna är framtagna för att leverantörernas anbud ska bli jämförbara. De upphandlande myndigheterna kommer därefter att göra sina inköp med de tillval som de är i behov av och som de anser är prisvärda. Det är därför av största vikt för upphandlande myndigheter att tillvalen prissätts. I annat fall kan inte den upphandlande myndigheten kontrollera att den får det avtalade priset. Det är leverantören som är skyldig att besvara de frågor som uppställs i förfrågningsunderlaget och det är leverantören som är skyldig att visa att den uppfyller samtliga uppställda skall-krav.

Bolaget kan inte anses lida skada genom upphandlingen. Vid avgivande av anbud vid offentlig upphandling är det väsentligt att leverantören besvarar samtliga frågor och på ett korrekt sätt redovisar det som upphandlande myndighet efterfrågar. Att bolaget missat att prissätta tillval kan inte belastas upphandlande myndighet. Det skulle åsidosätta principen om likabehandling eftersom det skulle särbehandla bolaget gentemot övriga leverantörer. Det måste kunna krävas att leverantören är normalt omsorgsfull och det måste ankomma på leverantören att på ett korrekt sätt offerera de produkter som den upphandlande myndigheten har efterfrågat.

SKÄLEN FÖR RÄTTENS AVGÖRANDE

Bolagets formella yrkanden

Bolaget har i första hand yrkat att Kammarrättens i Jönköping avgöranden i mål nr 21--37-11 och 153--170-11 ska föranleda att förvaltningsrättens

avvisningsbeslut den 17 december 2010 i mål nr 10107-10 ska undanröjas. Det aktuella beslutet har emellertid vunnit laga kraft och kan således inte undanröjas.

Bolaget har i andra hand anfört att kammarrättens avgöranden föranleder att avvisningsbeslutet nu ska betraktas som en nullitet. Prövning av om myndighets beslut ska betraktas som en nullitet görs i första hand av en domstol eller en myndighet som ska meddela ett beslut för vilket det tidigare förvaltningsbeslutet är av avgörande betydelse.

Förevarande upphandling påbörjades innan den 15 juli 2010. Det är således LOU/LUF i sin tidigare lydelse som ska gälla för prövningen. Upphandlingen är inte avslutad, varför det står bolaget fritt att ansöka om överprövning av upphandlingen. Det ligger således närmast till hands att i enlighet med bolagets tredjehandsyrkande se skrivelsen den 8 april 2011 som en ny ansökan om överprövning. Förvaltningsrättens tidigare avvisningsbeslut har därvid ingen betydelse för rättens prövning i det nu aktuella målet.

Myndigheternas tilldelningsbeslut

Av praxis från kammarrätterna följer att en upphandlande myndighet på eget initiativ kan rätta eller ompröva sitt tidigare ställningstagande och meddela ett nytt tilldelningsbeslut så länge som något kontrakt inte har slutits. En rättelse eller en omprövning får emellertid inte göras i syfte att kringgå bestämmelserna i upphandlingsdirektiven, LOU/LUF eller på sådant sätt att de grundläggande unionsrättsliga principerna träds förnär (jfr. Kammarrättens i Sundsvall dom den 23 augusti 2006 i mål nr 621-06 och Kammarrättens i Stockholm beslut den 19 juli 2010 i mål nr 3503-10).

Som grund för omprövning av tidigare meddelat tilldelningsbeslut har myndigheterna angett följande. I samband med skriftväxlingen i förvalt-

ningsrättens mål nr 8322-10 m.fl. uppdagades att bolaget, i likhet med Xerox, inte uppfyller skall-kraven avseende papperskapacitet. Enligt tilldelningsbeslut 2 utslöts därför bolaget som leverantör.

Förvaltningsrätten konstaterar att bolaget utslutits på samma grund som Xerox. Annat har inte framkommit än att myndigheternas avsikt med rättelsen har varit att upprätthålla likabehandlingsprincipen. Omprövningen kan därför inte anses ha gjorts i syfte att kringgå upphandlingsdirektiven och LOU/LUF eller de unionsrättsliga principerna. Myndigheterna har därmed haft saklig grund att ompröva det ursprungliga tilldelningsbeslutet och ersätta det med ett nytt.

Prövningen i sak

Lagtext m.m.

För ett antal av de upphandlande myndigheterna är LUF gällande lagstiftning för aktuell upphandling. Innehållet i LUF är i fråga om tillämplig reglering i detta mål likalydande som regleringen i LOU. Av detta skäl återges endast regleringen såsom den är utformad i LOU.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU, i dess lydelse till den 15 juli 2010, framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. – Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Under punkten 1.1.9. - *Reservationer/alternativa anbud* anges bl.a. att inga reservationer eller alternativa anbud accepteras. Enligt punkten 2.6.1 *Skallkrav*, måste samtliga skall-krav vara uppfyllda för att en typkonfiguration skall godkännas och tas med i utvärderingen. Vidare framgår att pappersmagasinet ska rymma 50 ark. I punkten 2.12. "*Priser*" anges att anbudsgivare ska prissätta samtliga typkonfigurationer i enlighet med kravspecifikation för respektive region. Offererade priser ska inkludera samtliga ställda skall-krav samt de bör-krav som anbudsgivare besvarar med ja.

Av förtydligande till förfrågningsunderlaget i form av frågor och svar framgår bl.a. följande. Om leverantören uppfyller ett funktions-/bör-krav, ska eventuellt tillkommande kostnad ingå i priset för typkonfigurationen, t.ex. om ett extra tillbehör behövs för att uppfylla ett bör-krav ska priset för detta tas med i anskaffningsvärdet för typkonfigurationen. Produktblad för respektive typkonfiguration ska medfölja anbudet. Detta för att säkerställa uppfyllande av de ställda skall- och bör-krav för respektive typkonfiguration. Är bör-krav (funktionskrav) för respektive typkonfiguration prissatta, ska det anges i anbudet.

Av bolagets anbud framgår att de har svarat ja på samtliga frågor om skallkrav beträffande typkonfiguration 4. Bolaget har även bifogat ett produktblad i vilket framgår att produkten eS 355 kan konfigureras till en kapacitet om 100 ark.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

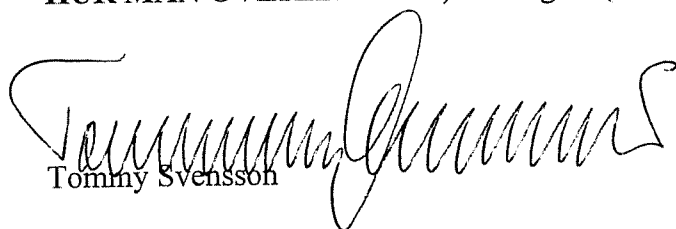
Frågan i målet är om myndigheterna har haft fog för att utesluta bolaget som leverantör på angiven grund.

Myndigheterna har anfört att bolaget inte har uppfyllt kraven avseende papperskapacitet för typkonfiguration 4. Bolaget har dock i sitt anbud angivit att kraven i fråga om kapacitet accepteras, att anbudet inte innehåller några reservationer samt att offererade priser inkluderar samtliga ställda krav i upphandlingen. Därigenom får bolaget anses ha uppfyllt ställda krav. Att produktbladet innehåller en produkt som i sitt grundutförande inte uppfyller kraven, kan i sammanhanget inte tillmätas någon betydelse. Därigenom måste det anses att bolagets anbud avser det utförande som svarar mot de i upphandlingen ställda kraven.

Myndigheterna har även invänt att bolaget inte har prissatt de tillbehör som krävs för att nämnda typkonfiguration ska uppfylla ställda krav. I denna fråga anges i förfrågningsunderlaget följande: "Är ett bör-krav (funktionskrav) för resp. typkonfiguration prissatta, ska detta anges i anbudet." Bolaget har accepterat kravet som ställts under *punkten 2.12*, vilket innebär att av bolaget offererade priser inkluderar samtliga ställda krav. Något tillbehör som ska prissättas särskilt har inte bolaget angett i sitt anbud och det har därför inte krävts av bolaget att det skulle lämna in någon ytterligare prisuppgift. Bolaget skulle således inte ha uteslutits från utvärderingsfasen.

Myndigheterna har genom att utesluta bolaget ur anbudsutvärderingsfasen, utan att ha stöd för det i förfrågningsunderlaget, brutit mot de grundläggande bestämmelserna i LOU. Bolaget kan till följd av detta komma att lida skada. Upphandlingen ska därför rättas genom en ny utvärdering varvid anbudet från bolaget ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1D-LOU)



Tommy Svensson

Föredragande har varit Henrik Lindblom.



MOTPARTER

AB PiteBo
Hamngatan 40
941 32 Piteå

Aktiebolaget PiteEnergi
Box 738
941 28 Piteå

Arvika kommun
671 81 Arvika

Bergsslagens kommunal teknik
Box 144
713 23 Nora

Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd

Bostads AB Mimer
Box 1170
721 29 Västerås

Boxholms Kommun
Box 79
590 10 Boxholm

Bärkehus AB
Box 113
777 23 Smedjebacken

Dals-Eds Kommun
Box31
668 21 Ed

Dorotea kommun
917 81 Dorotea

Eskilstuna Energi & Miljö Aktiebolag
631 86 Eskilstuna

Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

Eskilstuna Kommunfastigheter Aktiebolag
Box 5035
630 05 Eskilstuna

Etablering Västerås AB
Kopparbergsvägen 1-3
722 13 Västerås

Finspångs Stadsnät FINET AB
Vallonvägen 15
612 30 Finspång

Flens Kommun
642 81 Flen

Gagnefs Kommun
Box 1
785 21 Gagnef

Gotlands Kommun
621 81 Visby

Grästorps kommun
467 80 Grästorp

Herrljunga Kommun
Box 201
524 23 Herrljunga

Kinda Kommun
Box 1
590 40 Kisa

Kommunalförbundet ITSAM
Box 1
590 40 Kisa

Kommunförbundet Stockholms Län
Box 38145
100 64 Stockholm

Kristinehamns kommun
681 84 Kristinehamn

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

Kvällinge Fastighets Aktiefbolag
Box 502
593 25 Västervik

Leksands Kommun
793 80 Leksand

Ljungby Kommun
341 83 Ljungby

Mora kommun
792 80 Mora

Mälarenergi AB
Box 14
721 03 Västerås

Mälarhamnar AB
Box 3013
720 03 Västerås

Mönsterås Holding AB
Box 54
383 22 Mönsterås

Mönsterås kommun
Box 54
383 22 Mönsterås

Mönsterås Utvecklings AB
Box 54
383 22 Mönsterås

Norbergs kommun
Box 25
738 21 Norberg

Nynäshamns kommun
149 81 Nynäshamn

Orsa kommun
Box 23
794 21 Orsa

Osby Kommun
283 80 Osby

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

Oxelösunds kommun
613 81 Oxelösund

Parken Zoo i Eskilstuna AB
631 86 Eskilstuna

Piteå kommun
941 85 Piteå

Piteå Näringsfastigheter Aktiefbolag
Box 743
941 28 Piteå

Rättviks kommun
795 80 Rättvik

Sala kommun
Box 304
733 25 Sala

Salems kommun
144 80 Rönninge

Sveriges Kommuner och Landsting
118 82 Stockholm

SKL Kommentus
Hornsgatan 15, 1 tr
118 46 Stockholm

Skinnskattebergs kommun
Box 101
739 22 Skinnskatteberg

Smedjebackens Energi AB
Gunnarsvägen 7
777 34 Smedjebacken

Smedjebackens kommun
777 81 Smedjebacken

Statens Kulturråd
Box 27215
102 53 Stockholm

Storfors kommun
Box 1001
688 29 Storfors

Storstockholms Brandförsvär
Box 1328
111 83 Stockholm

Strängnäs kommun
645 80 Strängnäs

Surahammars kommun
Box 203
735 23 Surahammar

Söderköpings kommun
614 80 Söderköping

TjustFastigheter AB
Box 502
593 25 Västervik

Torshälla Fastighets AB
Brogatan 13
644 32 Torshälla

Torsås kommun
Box 503
385 25 Torsås

Ulricehamns kommun
523 86 Ulricehamn

Vilhelmina kommun
912 81 Vilhelmina

Vingåker kommun
643 80 Vingåker

Vårgårda kommun
447 80 Vårgårda

VÄGAB, Västerås Gatukontors Aktieföretag
Fastighetskontoret, Stadshuset
721 87 Västerås

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

Västervik Miljö och Energi AB
Box 25
593 21 Västervik

Västervik Resort AB
593 80 Västervik

Västerviks Bostad AB
Box 502
593 25 Västervik

Västerviks kommun
593 80 Västervik

Västerviks kommuns Förvaltnings AB
593 80 Västervik

Västerviks Kraft-Elnät AB
Box 25
593 21 Västerås

Västerås Energi & Vatten Distribution AB
Box 14
721 03 Västerås

Västerås Flygplats AB
Västerås Flygplats
721 31 Västerås

Västerås stad
Stadshuset
721 87 Västerås

Västerås Stads Kraftvärmeverk
Box 14
721 03 Västerås

Västmanlands Avfallsaktiebolag
721 87 Västerås

Ydre Kommun
Torget 6
570 60 Österbymo

Åtvidabergs kommun
Box 206
597 25 Åtvidaberg

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

Åre kommun
Box 201
830 05 Järpen

Älvdalens Kommun
Box 100
796 22 Älvdalen

Ödeshögs Kommun
599 80 Ödeshög



SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU